

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Introitus a közös Golgotához

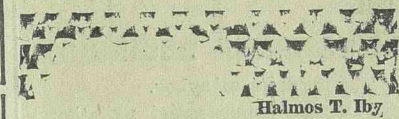
Mindezt csak azért mondom el, mert nagyon érzem, hogy sok minden, amiről mostában oly sűrűn szó van, rám is vonatkozik, egy az ostoresapások, melyek az első arcvonalat érik, tulajdonképpen felém is sújtanak és mert elpuhult, gondtalan hordozója vagyok én is annak az ernyedten függő zászlónak, melyre egy szó van írva: ifjúság. Az első arcvonal lelki vívódásait immár egy vonalakban ismerjük. Meggyőződésem, szülünk többen saját elképzeléseik és összehasonlításaik alapján megfigyelték, hogy mai ifjú fáradt homlokát sokszor nemcsak napi gondok barázdája szántja végig, hanem a kinzón szívemarkoló jövő kérdései annyiszor hangoztatott vigasztalan kérdőjelei is. Mert nemcsak a munkálkodásból halsiető és ilyenformán a kenyérszerzést megkönnyíteni akaró sorstestvére, hanem a felzárba törő sóhajokat megértő és ezek megújulásán eredményesebben töprengő hugareretnek lenni bátyámnak. A közelmúlti élelménynyilvánítások alapján szembeötlő, hogy ezeket a sóhajokat kevesen értik meg és ép ezért kevesen is igyekeznek orvosolni helyes diagnózissal. Valójában beütközünk is azoknak ezek, részesei vagyunk mi is a válaknak, hiszen majdnem meddő és apró eredményű a mi létünk is, mikor pedig oly sürgetően gyorsan szalad az idő. Az én lelki világgal gondolkozunk mi is, mert a régi irányvonal történelmen elméláztunk mi is, — anélkül, hogy busmagyarok lennénk — eljutottunk a máig és keressük a derék letbeszöggent leány- és fiuifjúság egymásránti megismerésének, egyúton haladó összehasonlításának és végrevalahára egy céltudatos megmozdulásának kiindulópontját. Tudjuk a nagy alibit, hogy valami nemrég történhetett, nemcsak kenyérkereső utra utaltágunkon, hanem azon az összekulcsolt kezzen is, amely talán örökre küldi fohászait a falon függő, feketén bekeretezett katonaruhás kép felé — az én otthonomban. Pedig ez a kéz a legdrágább kéz! De nem akar ez panasza és ambiciósöprő gátja lenni törekvéseknek.

Megvallhatnám most azt is, hogy tényleg eddigi életemből valami hiányzik nekem is. Hiszen a kenyérjegyeket én is ismertem, meg azokat a furcsa alaku fákat, amelyekről csak később tudtam meg, hogy mankó a nevük és tulajdonképpen nehéz, nehéz — kerestek. De akkor már irótolamat kivették kezemből és kicserélték munkaszerekekkel, zongoraleckéimet írógépek kattogása váltotta fel, kivonultam a vén diófa alól és megtagadott könyveim lángja mellett, csendben áldoztam fel ábrándjaimat és hesegettem el örökre illuzióimat, hogy nyugodt pihenése legyen a — legdrágább kéznek. Hogy ez megtörtént, embernek az oka. És ez az emberiség lassan öregszik. De a békés életet szentté avató kézzorítások, az ünnepélyes, de olykor sokszor hamis vállveretéseik és hozsánázások zürzavarába beleszólok egy mindjobban erőteljesedő hang — a mindannyiunk rászédett ifjúságának helyet és küzdőteret kérő hangja.

Valjuk meg egymásnak, többen lehetnénk, mert a kegyes sors jóakarata folytán nem mindannyiunknak kellett feladni — a zongoraleckéit, hisz milyen sokszor egyleti és szellemi exhortációnk alkalmával, tul a háztetőkön a hársak és ákácok árnyékából,

Có hányszor hallatszlik fel — Chopin vagy Strauss.

Nemsokára őszi lombhullás lesz: a természet legszindusabb ragyogása, de legbánsatosabb panorámája.

Halmos T. Iby

A vasut valutaárfolyamai. A vasut vezérigazgatósága szeptember elsejével a külföldi valuták átszámítására a következő árfolyamokat állapította meg:

francia frank 6.70, svájci frank 33.20, aranyfrank 32.60, belga frank 3.50, belgas 17.50 arany dollár 167.60, papír dollár 104, német márka 42.50, hollandí forint 69, csehkorona 4.20, norvég korona 25.80 svéd korona 26.30, dán korona 22.70, olasz lira 8.90, török font 81.10, angol font 510, bulgár leva 1.30, lengyel zloty 19.50, dinár 3.20, drahma 1.20, magyar pengő 29.70, osztrák schilling 24.80 lei. A márka, a leva, a drahma és a pengő után nem számítanak fel külön felértéket.

Horthy Miklós meglátogatta Hitler Németországban

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója tegnap délben gépkocsin Salzburgba érkezett. Ott Brunswick alezredes társaságában megebedelt, azután tovább utazott. A gépkocsi útját a német határ felé vette, amelyet félégycor ért el. A kormányzó autója, anélkül, hogy azt a tisztelő határoőrök megállították volna, átment a német határon és nem állott meg Berchtesgadenig. Délután öt órakor érkezett meg Horthy a bajorországi Berchtesgadenbe, ahol abba a kastélyba hajtatott, amelyben Hitler Adolf német birodalmi vezér nyári szabadságát tölti. A két államfő találkozása öt és hat óra között ment végbe.

Horthy Miklós a Hitlerrel való

találkozás után visszatért Ausztriába. A kormányzó Hinterrisse osztrák állami erdőbirtokra ment, ahol ma kezdődik meg a háromnapos vadászat. Ezen a vadászaton Schuschnigg osztrák kancellár, akivel Horthy kormányzó Bécsben találkozott, nem vesz részt. Horthy a vadászat után a Wörthi tó mellett levő Weldenben adja vissza Schuschnigg látogatását. Valószínű, hogy azután karintiai kastélyában felkeresi Miklas osztrák államszövetségi elnököt is.

A magyar kormányzó látogatása Hitler birodalmi vezérnél és kancellárnál futótűzként terjedt el egész Európában. A magyar államfő találkozása a német birodalmi vezérrel nemzetközi politikai körökben

érthető feltűnést keltett és ahhoz messzemenő politikai következtetéseket fűznek. Magyar kormánykörökben ugyan hangoztatják, hogy Horthy utazása Berchtesgadenbe kizárólag udvariassági tény volt, azonban különösen francia diplomáciai körök véleménye szerint a látogatás tüntetően kifejezésre akarta juttatni azt a meleg baráti viszonyt, amely Magyarország és Németország között fennáll. Ez a találkozás kétségtelenül azt jelenti, hogy a magyar politika az olasz barátság mellett kifejezetten Németország külpolitikai irányvonalát követi. A nemzetközi sajtó érthető szenzációként kezeli az ügyet, azonban egyelőre csupán a tény regisztrálására szorítkozik, anélkül, hogy azt részletesebben kommentálná.

Kioktatják a németek az orosz és spanyol kommunistákat használsanak kultüremberhez méltó hangot mert megfenyítik őket

A Kamerun német kereskedelmi hajó körül történt incidens még nem intéződött el. Egyelőre még nem is lehet tudni, hogy milyen fordulatok várhatók ebből az ügyből kifolyólag. A német kormány Hitler birodalmi vezér elnöklele alatt bizalmas megbeszélést tartott, amelyen Röder admirális, a német flotta főparancsnoka, valamint a flotta vezérkara is résztvett. A tanácskozáson úgy határoztak, hogy a Földközi tengeren tartózkodó német flotta felvonul a spanyol

partok elé és ott erélyes, de békés tüntetést rendez.

Giral tábornok, a madridi kormány miniszterelnöke, a Daily Telegraph munkatársa előtt nyilatkozatában kijelentette, hogy kormánya a Kamerun ügyében nem tartja szükségesnek, hogy bármilyen intézkedést is tegyen.

A spanyol hajók a német kereskedelmi hajót spanyol vizeken állították meg és megállapították, hogy az benzint szállított Cadizba. Erre felszólították a né-

met hajót, hogy forduljon meg és hagyja el a spanyol vizeket.

A német távirati iroda Giral tábornok nyilatkozatára megjegyzi, hogy az ellenében áll a tényekkel. Amikor a Kamerun megállásra kényszerítették, az hét és fél mértföldnyire volt a spanyol partoktól, tehát

még nem tartózkodott spanyol vizeken. Nem felel meg a valóságnak az, hogy a Kamerun bármiféle hadianyagot szállított volna.

Erélyes német jegyzék Madridhoz és Moszkvához

Berlinben nagy visszatetszést keltett, hogy a madridi és moszkvai rádió az utóbbi napokban állandóan izgatott Németország ellen.

A német birodalmi kormány ezért úgy Madridhoz, mint pedig Moszkvához erélyes hangú jegyzéket intézett,

amelyben tiltakozott a rádió izgatásai ellen. A Völkischer Beobachter ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy Németország nem hajlandó a bolsevisták állandó kihívását tovább tűrni, sem pedig azt, hogy Hitler birodalmi vezért és a német kormányt rendszeresen megrágalmazzák.

Ha Moszkvában és Madridban

nem képesek kultüremberkéhez méltó módon viselkedni és nem használnak kultüremberhez illő hangot, úgy más eszközökkel szükséges őket a jó modorra megtanítani.

A francia sajtót felette aggasztja a német kormányok a madridi és moszkvai kormányokhoz intézett erélyes hangú demarsa. A lapok kifogásolják, hogy Madrid és Moszkva viselkedésükkel provokálták ezt a jegyzéket. A baloldali lapok kifogásolják a jegyzék szigorú hangját, remélik azonban, hogy sikerülni fog a súlyosabb bonyodalmakat elkerülni.

Török hajót is feltartóztatott a madridi kormány hadihajója

A madridi kormány hadihajói a tengeren külföldi hajókkal szemben tovább folytatják erélyes eljárásukat. A Libertad nevű spanyol hadihajó, ugyanaz, amely a német Kamerunt is feltartóztatta,

tegnap egy török hajót kényszerített megállásra.

Arra azonban nem került sor, hogy a Libertad tisztjei a török hajó fedélzetére szálljanak és ott kutatást tartsanak. Ugyanis a partról a felkelő nacionalisták tüzérése ágyuzás alá vette a Libertadot, amely kénytelen volt a helyszínéről elmenekülni és a török hajó folytathatta útját. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy

Törökország kormánya az eset miatt jegyzéket intéz a madri-

A benemavatozásnak feltételei vannak

A tilalom mindkét hadviselő fél számára folyó szállításokra vonatkozik és ki-kerjed azokra az üzletekre is, amelyek már lebonyolítás alatt állanak. A semlegességi kérdésben Olaszország hajlandó az összes szerződő államokkal állandó érintkezést fentartani, hogy a semlegesség rendelkezéseinek keresztülvitele mentől hatásosabb legyen. A közvetett beavatkozás kérdésében azonban Olaszország tisztázni kívánja azt a kérdést, hogy bármely spanyol hadakozó fél számára szóló pénzküldemények közvetett beavatkozásnak minősíthetők-e? Bárhogyan is oldják meg ezt a kérdést, ettől függetlenül

Francia repülők a madridiak szolgálatában

A római sajtó foglalkozik a francia kormányának adott olasz válasszal és megállapítja, hogy

Olaszország nem mond le azokról a feltételekről, amelyek a tárgyalások megindulásakor hangoztatott.

Az olasz kormány részéről megindokolt az a kívánság, hogy a benemavatozás elvét nemcsak a kormányokra, hanem a magánszemélyekre is ki kell terjeszteni.

Nemzetközi diplomáciai körök még mindig foglalkoznak azzal a fonák állapottal, hogy amíg Franciaország a különböző hatalmakkal igyekszik a spanyol eseményekkel szemben a semlegességi és benemavatozási szerződést létrehozni, addig

a madridi kormány hadserege állandóan kap Franciaországból hadianyagot.

A burgosi nemzeti kormány Spanyolország szomszédállamait diplomáciai úton hivatalosan értesítette, hogy a madridi kormány csapatai igen sok municiót és hadieszközt használnak, amelynek francia eredete kétségen kívül megállapítható. A nemzeti kormány ezen állításait a külföld előtt hajlandó beigazolni. A San Sebastian előtt álló

felkelő csapatokat többek között francia repülők is bombázták, akik a támadás után gépeikkel együtt visszatértek Franciaországba.

A nemzeti kormány tiltakozik az ellen, hogy külföldről beavatkozzanak a spanyol polgárháborúba és megsúlyozza, hogy a madridi kormány támogatása a nemzetközi jog megsértését jelenti. Mexikóból hajón huszonöt vagon rakomány hadifelszerelés indult el a madridi kormány részére.

A londoni Daily Mail tudósítója most

di kormányhoz.

Olaszország semlegességi nyilatkozatát, amelyről az utóbbi napokban igen sok szó esett, Rómában tegnap Cianogróf külügyminiszter átadta Chamberun gróf francia nagykövetnek. A hivatalos jegyzék kifejti, hogy

Olaszország hajlandó a francia

javaslatot elfogadni

és magára vállalni a kötelezettséget, hogy a Spanyolországba irányuló bármilyen fegyver és munició szállítását megtiltsa. A tilalom kereskedelmi repülőgépekre és tengeri hajókra is vonatkozik, amelyek némi átalakítással hadi célokra használhatók. Olaszország

hajlandó a Spanyolországba irányuló hadianyag tranzit forgalmát is megtiltani.

Olaszország a közvetlen benemavatozás feltételeit maradéktalanul betartja.

Az olasz kormány súlyt helyez arra, hogy a semlegességi szerződéshez csatlakozzanak mindazok az államok, amelyek fegyverszállítás tekintetében már azért is számbavehetőek, mivel fejlett hadiipar fölött rendelkeznek.

Rómában a jegyzékkel kapcsolatosan hivatalosan is kijelentették, hogy Olaszország elfogadta Franciaország semlegességi javaslatát. Az olasz kormány ezzel be akarja igazolni azt, hogy békés szellem hatja át és hogy az európai helyzet megmentése érdekében áldozatokra és szigorú intézkedésekre is kész.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ

ROMÁN NAUHEIM

Természeles, párálan szénsavas, radioaktív sós, vasas forrásvizekkel. Biztos gyógyhatás és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érlemezésedés, vesebaj, vérszegénység, izomesuz, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetén.

Szív Női betegség a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán fellépő idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel. Ivókurák, szakszerű orvosi kezelés. Kifűző konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árákkal.

Modern napfényes uszoda. A CFR. vonalain utazási kedvezmény. Állandó katonazene. Pausákurák az „Európa” utazási irodák után. Fürdőidény május 15-től október 1-ig. Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő R.-T. Fürdőigazgatóság Buziási, Bánát

tért vissza Madridból és nagy cikkben számol be az ottani állapotokról. Szerinte Madridban jelenleg ugyanaz a

helyzet, mint volt az orosz bolsevizmus kitörésekor Moszkvában és Szentpétervárott.

Rémuralom van minden éjjel Madridban

Ejszaka kommunista bandák járják be Madridot, betörnek a bezárt kapukat, ágyukból hurcolják ki az ártatlan polgárokat, akiket halomra gyilkolnak, aztán bedobnak a csatornába. Reggelenként a csatornákból ötven-hatvan holttestet is találnak. Az a terror, amelynek rémuralmát jelenleg Madrid nyögi, kibírhatatlan. Azt a reményét fejezi ki végül a tudósító, hogy ez a borzalom hamarosan véget ér, mert

dél felől huszezer ember közeledik Madrid felé és nemsokára egyesülhet a felkelők északi csapataival,

hogy azután együttesen indítsák meg az ostromot Madrid elfoglalására.

A felkelők egyik járőre Guadelope közelében meg akart állítani egy gépkocsit, amelyen újságírók ültek. A vezető azonban nem hallotta a járőr felszólítását, mire az sortűzet adott az autóra.

Négy újságíró, köztük a Havas-

ügynökség madridi tudósítója, súlyosan megsebesült. Egy újságíró meghalt.

A madridi marxista kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen megállapították, hogy egyes miniszteriumok tisztviselői között számosan vannak olyanok, akik a felkelőkkel rokonszenveznek. Ennek alapján az igazságügyminiszterium több tisztviselőjét,

a hadügyminiszterium huszonhárom ezredesét és negyvenhárom alezredesét felfüggesztették állásuktól.

Elhatározták azt is, hogy propaganda irodát állítanak fel, amely különösen a rádió és a sajtó útján fog a külföld felé híreket közvetíteni. Foglalkoztak azzal is, hogy a külföldön működő spanyol diplomaták egymásután pártolnak át a felkelőkhez. Elhatározták, hogy a diplomaták számára új szolgálati szabályzatot létesítenek.

A fegyver visszafelé is elsülhet

Aki nem fizet adót nem folytathatja hivatását

A pénzügyi kormányzat évről-évre szigorítja az adóbehajtások rendszerét, azonban még így sem tudja elérni azt az eredményt, amelyet vár. A múlt évben elrendelték, hogy az adóhátralékosok névsorát nyilvánosságra hozzák és így próbálták erkölcsi kényszert gyakorolni velük szemben. Ez a fegyver azonban visszafelé sült el, mert akadtak igen szép számban olyan adóalanyok, akik az utolsó pillanatban fizették ki hátralékos adójukat, amikor a fekete listák már elkészültek és így joggal tiltakoztak az őket hitelükben károsító manőver ellen. Nem egy akadt ezek közül olyan is, aki hitelrontás miatt kártérítést pert indított a kincstár ellen és minden kilátásuk megvan, hogy ezeket

a pereket meg is nyerik. A pénzügyminiszterium most még inkább meg akarja szigorítani az adóhátralékosok elleni eljárást és ezért tervezetet készített, amelynek értelmében az ugynevezett intellektuális adófizetők adóját egy sorba helyezi a szakkamarák tagsági díjaival, ami azt vonja maga után, hogyha egy ilyen adózó nem fizeti meg adóját, eltiltják hivatása folytatásától. Valószínű, hogy ez ellen az érdekeltek a legerélyesebb mozgalmat indítják, ami érhető is, mert hiszen ha elveszik valakitől a lehetőségét annak, hogy kenyérkereső pályáján működjen, akkor eleve megszünik annak a lehetősége is, hogy adóját valaha is megfizethesse.

Aki szívét a jobb oldalon máját a baloldalon hordja

Rendetlen ember jelentkezett az egyik napon az oradeai betegsegélyző pénztár röntgen laboratóriumában. Nem külsőleg volt rendetlen, mert éppen úgy ruhában járt, mint többi embertársáé és ruhája sem volt kopottabb és rongyosabb a többiekénél. Amikor megjelent a laboratóriumban, még nem is látszott rajta, hogy milyen rendetlen ember, mert panaszkodni is úgy tudott, mint a többi beteg. Azt kérte, hogy vizsgálják

meg, mert a közérzete rossz és a szíve helyen szurásokat érez. Amikor a páciens a röntgen elé állították, akkor derült ki, hogy milyen rendetlen, mert megállapították, hogy szívét a jobboldalon hordja, mája a baloldalon van és összes szerveit fordítva helyezte a természet a testébe. A különös beteget alaposan megvizsgálják és azután elküldik a fővárosi orvostani intézetbe.

Halálbüntetést kért az ügyész a szovjetösszeesküvők fejére

Jelentettük, hogy Szovjetországnak újabb összeesküvést fedeztek fel, amely Stalin ellen irányult. Az összeesküvők központja Asszerbeidzsán szibériai város volt. Eddig összesen kétszázhatvan letartóztatás történt. A letartóztatottak között van Archipenko, a népi kommunista párt titkára is, akinek házát házkutatást tartottak és igen nagy mennyiségű fegyvert és municiót találtak.

Zinovjev volt népbiztos és társellen folyó perben az állami ügyész tegnap mondta el vádbeszédét. A vádbeszédben rámutatott arra, hogy az

újabbban felfedezett összeesküvés is annak a munkának a gyümölse, amelyet Zinovjev és társai folytattak. Azután részletesen ismertette bünlajstromukat és hangoztatta, hogy azok, akik a szovjeturalmi rendszert meg akarják dönteni, megérdemlik a halált. A per valamennyi tizenhat vádlottjára a halálbüntetés kiszabását kérte. A hallgatóság az ügyész szavait perceként át tombolva éljenezte. A tárgyalási elnök az éljenző hallgatóságot nem utasította rendre. A vádlottak nyugodtan hallgatták az ügyész szavait és egyetlen arcizmusuk sem mozdult meg, amikor fejükre halált kért.

Megfojtotta, majd kalapáccsal szétverte fia fejét

Freyt Imre huszonnyolc éves losonci lakatos állandó viszálykodásban élt családtagjaival. A fiatalember szinte naponta után véresre verte feleségét és a véreivel is szembefordult. Egyedül az apjától félt az izgága ember, aki akárhányszor késsel támadt hozzátartozóira. Legutóbb ismét késsel a kezében rontott feleségére, mire az elmenekült és Freyt egyedül maradt a lakásban. Később át-

jött a lakásba az anyja, aki felelősségre vonta. Veszekedés közben az öregasszony annyira feldühödött, hogy kötélből hurkot készített és azzal megfojtotta a fiát. Ezután elvakult dührohámában kalapáccsal vett elő és azzal szétverte halott fia fejét. A véres tett után az asszony megmosakodott, ünneplőbe öltözött és önként jelentkezett a rendőrségen.

A bánási pékek esete az alminiszterrel aki megfenyegette őket,

A pékek szindikátusának küldöttsége ment Bucurestibe, hogy tiltakozzék a kenyérbélyeg, a kenyérsütési rend és a szonhét rubrikából álló napi kimutatások vezetésé ellen. A küldöttséget, melyben résztvettek az összes erdélyi és bánási városok péktestületeinek küldöttjei, Sechei Alexandru timisoarai ékmester, a pékszindikátus elnöke vezette. Bucurestiben a küldöttségnek Neura földmivelésügyi alminiszterrel kellett tárgyalnia, akit a buzaértékesítési bizottság ülésén talált.

— Dehogyan találtuk, — mondja Sechei elnök — csak megtudtuk, hogy ott van.

Nekiünk négy és fél órát kellett várunk és pedig állva.

Égy váltogattuk a lábunkat, mint a gólya, hol az egyik, hol a másikon állunk. Végre beengedtek a gyűlésterembe, annak egyik sarkában még egy óráig kellett várunk. Mikor aztán vége volt a bizottsági ülésnek, Negura alminiszter hozzánk jött és nem a legbarátságosabban szólt:

— Csak röviden. Nem érek rá. A rendelet megvan, azt meg kell tartani. Majd megmutatom én maguknak.

Erre a fogadtatásra a pékek nagyokat néztek.

— Csak röviden. Nem érek rá. A rendelet megvan, azt meg kell tartani. Majd megmutatom én maguknak.

Negura alminiszter, akit bizonyára az egész napi mindenféle tárgyalás tett idegessé, erre alább hagyott a magas hanggal, leültette a bizottságot és megkezdődött a tárgyalás. Sechei elnök kifejtette, hogy

a kenyérendelet lelkiismeretes és pontos végrehajtása lehetetlen.

Elmondotta, hogy a pékek saját városaikban végigjártak mindenféle hatósá-

got s a tanult, könyvelésben jártas szakemberektől kérdezték meg, hogyan kell a rendeletet végrehajtani anélkül, hogy semmiféle ellenkezésbe ne jussanak vele? Kielégítő feleletet sehol nem tudtak kapni. Ezek után hogyan lehet a könyvelésben járattalan pékektől kivánni a rendelet pontos betartását? Azután kifejtette, hogy a kenyérsütési rendelkezést a régi szokások alapján adták ki. Erdélyben és a Bánásban hozzá vannak szokva, hogy egy kilónál nehezebb pékeny-

Csik Budapesten is győzött japán ellenfele ellen ami annyira fellelkesítette a kultuszminisztert, hogy maga segítette ki a vízből az olimpiai bajnokot

A budapesti Császár-uszodában tegnap bonyolították le nagy érdeklődés közepette a magyar-japán uszóversenyt és vízipóló mérkőzést. Különösen a 100 m. gyorsuszás versenyt várták nagy érdeklődéssel. Ezt a versenyszámot Csik Ferenc nyerte 57.8 mp. kitünő idővel és újból legyőzte a japán Yusa-t, aki 58.2 mp. időt uszott. Harmadik a japán Sukiura 59.2 mp. idővel, negyediknek a magyar Abay-Nemes érkezett a célba 59.2 mp. idővel. A magyar olimpiai bajnok újabb győzelmét óriási lelkesedéssel fogadta a nézősereg és Hóman Bálint kultuszminiszter is annyira lelkesedett, hogy személyesen húzta ki medencéből a boldog magyar győztest. Nagyszerűen szerepelt Grófi is, aki megnyerte az 1500 m. gyorsuszást. Ideje 20:12.4 p. volt, ami magyar rekord. Második a japán Nagami, harmadik a magyar Kuhinka lett. A 100 m. hát-

úszást a japán Joshida nyerte meg 1:11.2 p. eredménnyel. A magyar Gombos azonban nagyon megszörította a japán versenyzőt, aki csak karcsapással győzött. Gombos kitünően uszva 1:11.4 p. idővel új magyar rekordot állított fel. A 200 m. melluszást a japán Hamuro, aki olimpiai bajnok, könnyedén nyerte 2:47.2 p. eredménnyel. Második a magyar Fábian 2:54.8 p. idővel, harmadik a magyar Lengváry lett. A 400 m. gyorsuszás győztese a japán Makino lett 4:52.6 p. eredménnyel. A magyar Lengyel 4:58.7 p. idővel lett második. Az uszóversenyek befejezése után a magyar olimpiai bajnoksapat vízipólómérkőzést játszott a japán együtessel, amely 11:0 (6:0) arányban szenvedett vereséget. A gólokat Németh (4), Brandy és Bozsi egyenkint 2, Hazai, Halasi és Homornay dobták

ret vásároljanak. A nagyobb kenyér izletesebb és tartósabb. Az ókirályságban darabonként adják el a kenyert, Erdélyben és a Bánásban pedig csak mérlegelten.

Hosszu és kemény vita keletkezett, amelyet a küldöttség és az alminiszter az első napon nem is tudott befejezni, hanem másnap kellett azt folytatni.

Másnap az alminiszter már engedékeny volt

és elismerte, hogy a rendelet valóban az ókirályságbeli kenyérsütési módok figyelembe vételével és az erdélyi és bánási pékek meghallgatása nélkül készült. Megígérte, hogy máskor lényeges kérdésekben meghallgatja nézetüket. Végül

beleegyezett abba, hogy a pékek eladásra egy és öt kiló közötti kenyereket süthessenek.

Ami a háztartásokban készült és a pékekhez csak sütésre küldött kenyert illeti, az hat kilónál kisebb nem lehet. Itt a pékek igyekeztek az alminisztert rábírni, hogy járuljon hozzá hat kilónál kisebb kenyerek sütéséhez is, azonban — mondotta Sechei — ezen a téren

Negura nem engedett a negyvenyolcból.

A timisoarai pékek hétfőn délelőtt tizenegy órakor tartanak ipartársulati gyűlést. Ezen Sechei szindikátusi elnök részletesen beszámol a küldöttség bucarestii utjáról. A liszt és kenyér árai Timisoarán egyelőre változatlanok maradnak. A város ideiglenes bizottsága ezzel a kérdéssel csütörtökön tartandó ülésén foglalkozik majd.

JUGOSZLÁVIÁBAN CSAK DÉLSZLÁVOK VÁSÁROLHATNAK FÖLDET A HATÁRZÓNÁBAN. A jugoszláv kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében Jugoszláviában ötven kilométer széles határzónában csak azok vásárolhatnak ingatlant, akik szláv nemzetiségüket igazolni tudják. Más nemzetiségűek is szerezhetnek ugyan ebben a zónában ingatlant, de csak abban az esetben, ha szláv állampolgárságukat igazolják és az ingatlan vásárláshoz előzetesen megszerzik a báni hivatal engedélyét.

Már nem titok a francia védelmi vonal

A Maginot-vonal, amely Franciaország keleti határán húzódik végig és amely földalatti erődök láncolatából áll, féltett titka a francia vezérkarnak. Egyes lapok írják, hogy a Maginot-vonal már nem képez titkot az orosz szovjet előtt. A hadügyminiszter egyenes parancsára a Franciaországban tartózkodó szovjet tiszteknek megmutatták az egész Maginot-vonal berendezését és elvezették őket a Permont erődbe is, amelyet még egyetlen külföldinek sem mutattak meg. A Jour jelentése szerint magarszangu francia katonatiszti körökben a Maginot-vonalnak az oroszokkal való megismertetése nagy vizszoletését kelte.

Szobrot kap

Csik Ferenc olimpiai bajnok

Csik Ferenc a berlini olimpiász leggyorsabb úszóbajnoka elhatározta, hogy a német fővárosban kapott olimpiai tölgyet szülővárosában, Kaposvárott, ülteti el. Elhatározta Kaposvárott nagy lelkesedést keltett és a város vezetősége úgy döntött, hogy a tölgyet szeptemberben fényes ünnepség keretében ülteti el. A város vezetősége kimondotta, hogy a magyar sportnak dicsőséget szerzett fiának emlékét még azzal is megörökíti, hogy az olimpiai tölgyfa közelében felállítja Csik Ferenc mellszobrát. Ezt a szobrot Lányi Dezső szobrászművész ajánlotta fel a városnak.

Budapestről jelentik, hogy Bródy György, a magyar vízipólo csapat kapusáról sem feledkeztek meg a magyar társadalmi körök, mert a közvélemény az aratanak megfelelően ennek a sportembernek is megjavitották életkörülményeit. Bródy György a külkereskedelmi hivatal tisztviselője volt és most az olimpiáson szerzett érdemeit úgy jutalmazták, hogy a külkereskedelmi hivatal előadó-jává léptették elő.

INCIDENS A BOLGÁROKKAL A NEMZETKÖZI DIAKKONGRESSZUSON. A Szófiában most folyó nemzetközi diákkongresszuson Nicoloff bolgár delegátus politikai ténre akarta vinni a vitát és reviziós kijelentéseket tett. A francia, román, csehszlovák és jugoszláv delegátusok erre elhagyták a kongresszust és kijelentették, hogy amíg elégtételt nem kapnak, nem is térnek oda vissza. A kongresszus elnökségének határozata alapján a bolgár delegátus és a kongresszus belga elnöke bocsánatot kérnek. Ezzel az incidens elintéződött.

Capitol-ban

nagy sikerrel fut a szezon nagy művészi filmje:

Asszonyok bálványa

Hatalmas zenés film

A főszerepekben:

Nino Martini

a Metropolitan Opera leghíresebb tenoristája

Genevieve Tobin

Anita Louise

Maria Gambarelli

Apollo-ban

A kozák és a csalogány

Főszereplők:

Jarmilla Novofna / Ivan Petrovich

Megunta a szalmaözvegységet ami huszezer dollár helyett böctönt eredményezett

Kellemetlen helyzetbe jutott egy melencei asszony. Huszezer dollárhoz jutott volna, ehelyett azonban a böctönbe kell vándorolnia. Markov Dragoljub melencei földmives 1914 elején Amerikába vándorolt, mivel idehaza nem tudott boldogulni. Fiatal feleségét itthon hagyta és megígérte, hogy majd maga után hozatja. Azonban közbejött a háború és a házasfelek között megszakadt minden érintkezés. A háború után az asszony többször írt a férjének; de sohase kapott választ. Markov ugyanis többször változtatta tartózkodási helyét, de arról nem értesítette a feleségét. Az asszony idehaza végre megunta a szalmaözvegységet és 1924-ben megindította a holtányilváníti eljárást. Penivragov Dusan és Jurkovic Illés tanuk eskü alatt azt vallották, hogy Markov Dragoljub velük együtt küzdött a fronton és egy gránát a szemük láttára tépte szét. Erre

a bíróság Markov Dragoljubot holtányilváníttotta és felesége férjhez ment Marics Blagoje vasuti mozdonyfűtőhöz.

A napokban a nagybecskereki törvényszékhez Amerikából hivatalos értesítés érkezett arról, hogy Markov Dragoljub 1933 február 13-án Chikágóban meghalt és huszezer dollárt hagyott hátra. Amikor erről a feleségét értesíteni akarták, kiderült a holtányilváníttás és az újból való férjhezmenés. A nagybecskereki ügyészség az asszony és a két hamis tanu elken megindította az eljárást. A tanuk azt vallották, hogy őket Markov felesége bérelte fel a hamis tanuvallomásra. Mindketten jól tudták, hogy Markov a háború idején Amerikában volt és így nem is halhatott hősi halált. Az asszony ellen még bigámia miatt is eljárás indul, mert még férje életében második házasságot kötött.

Tizenkét évi némaság után visszanyerte beszélőképességét

Urs Petru marghitai fiu nyolc éves korában megnémult és az orvosok véleménye az volt, hogy soha többé nem fog beszélni. A községbeliek szerint a megnémulását az okozta, hogy ráijesztettek, míg az orvosok szerint szervi elváltozás némitotta meg Urs Petrut. Néhány nap előtt a husz éves fiatalember rokonai társaságában ült, amikor hirte-

len artikulátlán hangok hagyták el a száját és végül megszólalt. Rövid akadozás után beszélni kezdett és lassan teljes beszélőképességét visszanyerte. Tizenkét évig volt néma Urs Petru, akinek csodával határos megszólalása nagy feltűnést keltett Marghita községben és a környékén.

Nagy a sürgés-forgás a cserkésztáborban, ahová most érkeztek meg az angol boyok

Még néhány nap és a cserkészek gyöngyölete, a táborozás véget ér. A poianai dzsemborin résztvevő csapatok közül sok máris elhagyta a nagytábor. Elutaztak az eszt és a csehszlovák cserkészek is. A magyarországi cserkészek két csoportban nagyobb kirándulásra indultak. A táborban csak öt magyarországi cserkész maradt örnek. Az angol cserkészek azonban csak most érkeztek meg. A husz angol cserkésznek pompás, színes sátra van és a többi felszerelésük is elsőrangú. A sátraikat pillanatok alatt felverték és nyomban ezután felhúzták az árbócra az angol lobogót. Ez az első eset, hogy angol cserkészek résztvesznek a romániai dzsemborin.

A tábor különben már kiheverte az esős idő által okozott károkat. Az egyes táborok valóságos virágos kerthez hasonlítanak, mert mindenféle virágokat és fenyőket helyeztek el művészi érzékkel. Számos táborban szökőkút, kicsiny vizimalom és vizezés gyönyörködteti a szemet, sok helyen pedig miniatűr villák láthatók, amelyekben a csapatok kutyái laknak. Sok csapat ugyanis magával hozta hűsége négy lábú kísérőjét is. A brasovi cserkészeknél mogyorófalból épült a fenyővel díszített Repeta-lak. Itt lakik a Repeta, az öreg cserkészek farkaskutyája, amelyre úgy ragadt rá a Repeta név, hogy ebédjét mindig megrepetálta. Jó dolga van ám neki, mert

éjjel az őrral sétál, nappal pedig alszik. Sok táborban Néró-villa, vagy Cézár-villa látható és egyes kutyavillába még a villanyvilágítást is bevezették a buzgó cserkészek. A látogatóknak persze tesszik ez és néha nyedőrákat töltenek el egy-egy ilyen házikó előtt simogatva a kedvencet.

A lengyelek ismét újdonsággal lepték meg a tábor. Korhadtt, régi fatörzsek-ből kaput és kerítést építettek és ebből a fából állították össze művésziesen azokat a torz állatfejeket, amelyeknek sok csodálójra akadt. Így készült el egy struce, egy kutya, macska, bagoly és ökörfej, amelyek torz formáikkal molyra készítetik a látogatókat.

A petrosanii cserkészek táborában egész bányauzem látható kicsinyben a legaprólékosabban kidolgozva, ezenkívül egy faragott kerek kut és egy parasztház dicséri kézügyességüket.

A hotini cserkészek táborában a hotini vár kicsinyített mása látható, a kerítés pedig várfalat ábrázol. A cluji és targumuresi cserkészeknek forgó kapujuk van nyirfából, a brasovi IAR cserkészek pedig lövöldét készítettek mozgó állatcél táblákkal. A lövölde megnyitására a táborparancsnokság is résztvevett. Az összes kiállítások is megnyitáltak és mindezen a látóvalók állandóan sok közönséget vonzanak.

(Cserkésztábor.)

Alschek Ervin,

HIREK

Patikák éjszakai szolgálata

Augusztus 24-től augusztus 30-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Regele Ferdinand bulvardon levő Salvator-gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő Jahn-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol bulvardon levő Mária-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-uton levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry-Chioreanul Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A gramofon-homondor

a technika legújabb vívmánya. Egy francia mérnök találta ki ezt a furcsa szerkezetet, amely időnként automatikusan megszólal, illetve automatikusan ugat. A mérnök úgy véli, hogy hézagot pótló találmánya gazdaságokban, birtokokon, magános kastélyokban feleslegessé teszi ezentúl régi jó szolgálkaink, a házörző ebek, alkalmazását. Szerencsére azonban teljesen valószínűtlen, hogy az ugató masina valaha is kikonkurrálna igazán kisjvedelmű állásukból a derék bundásokat. Mert az ugatás még nem minden. A jó házörző éjjelenként szegől-végig beharangolja portáját minden zegől-zugát, mert elsősorban az orrával szimatolja meg a fenyegető veszedelmét: és csak azután ad jelt. Azután a rosszszándékú emberek is hamarosan rájönnek a turpisságra, mikor látják, hogy a veszedelmes nagy hang tulajdonosa csak személytelenül rangrejtve ugat és sohasem dugja ki pofáját fogvicsoritva a kerítés mentén. Nem, a gramofon-komondornak nincs jövője. És ez jól van így, lássák csak el a kutyai kor legvégső határáig ezt az egyáltalában nem gépies, hanem állandóan részen álló, igen nagy körültekintést igénylő szolgálatot a husból és vérből való ebek. Az a kis csont és a néha-néha odavetett konc igazán nem éri meg, hogy emberemlékezet óta leg-hűségesebb háziállataink egy nyekergő gép miatt vártájukról kiszorítva munkanélküliek legyenek.

(Flaneur)

MAGYARORSZAG PANASZA CSEHSZLOVAKIA ELLEN. A magyar kormány a csehszlovák államvédelmi törvény miatt a hága nemzetközi döntőbírósnál panaszt emelt. A panaszirat kiemeli, hogy az új törvény elsősorban a Csehszlovákiában élő magyarok ellen irányul. Kifogásolja a panaszirat a törvénynek azt a rendelkezését is, hogy a külföldi állampolgároknak határmenti földbirtokaikat augusztus 3-ig be kellett az állami hatóságoknál jelenteni, amire túlkurta volt az idő. Panaszt emelt Hágában a magyar kormány az új csehszlovák földreform ellen is, amely ugyancsak a csehszlovák köztársaság területén élő magyarok ellen irányul.

A megyei alispán szabadságon. Jónescu Juliu dr. alispán tegnap kezdte meg egy hónapos nyári szabadságát. Távollétében Tieran Emil dr. megyei főjegyző helyettesíti, aki Nistor Dimitrie dr. megyei prefektus viszaérkezéséig, keddig a megyei prefekturát vezeti.

* Wachsmann Alvin dr. ideg- és belgyógyász rendeléseit újból felvette, Belváros. Német ház.

Időjárás. Tegnap egész napon keresztül állandó derült idő és meleg volt. Dél előtt tíz óraker huszonnégy, délután négy óraker pedig huszonnolc fok meletet mutatott a hőmérő. Az esti órákban némi enyhülés következett be. A meteorológiai intézet jelentése szerint élénk nyugati szél várható, több helyen zápor és zivatar, a hőmérséklet némileg csökken.

Timea Danaos...

Odorheimegyében mezőgazdasági kamarai választásra a jelölő lista benyújtási határideje augusztus 18. volt. Minthogy a liberálisoknak nem volt meg a kellő számú listaajánlója, ravasz trükköt eszeltek ki. Magyar nyelven hivatalos színezeti levelet irtak a magyar választóknak, akiket egyszerűen büntetés érte mellett a főszolgabírói hivatalba mentek augusztus 18. reggel nyolc órára. Csak így sikerült a liberálisok ajánlását benyújtani. Ettől függetlenül a magyarpárti székely gazdák mégis benyújtották a maguk önálló jelölő listáját, amelyet a törvényszéki elnökök el is fogadott. Biznak benne, hogy ez a magyar lista átütő győzelmet arat.

MUSÁRÁK EMELESE FENYEGET. A városok és hentesek az élőállatok árának emelkedésére való tekintettel a városházán a húsárak felemelését. A város ár- és piaci bizottsága a kérésrel legközelebbi ülésén foglalkozik.

Szentségimádás a Mehalában. A mehalai római katolikus templomban ma este hét óra körül szentségimádás van. Reggel félnyolcor csendes mise előtt van a szentségkítétel. Délelőtt tíz óra körül nagy szentségtartanak, amely alatt a prédikáció a Szentlélek szentségéről szól. Este hét óra körül újabb prédikáció és ájtatosság, utána pedig következik a Szentség visszahozása.

Eljárás magyar szenátor ellen egy társasági beszéde miatt. Balogh Artur dr. egyetemi tanár, magyarpárti szenátort elmozdították a cluj-i vizsgálóbíróhoz. Az idézés olyan sürgős volt, hogy a rendőr mindjárt elhozta a szenátort a vizsgálóbíró elé, aki a névze hallgatta ki, hogy 1935. december 10-én Odorheiu városban a magyarpárti gyűlésen milyen beszédet tartott? A decemberi gyűlés rendkívül nagyszerű volt és teljesen eltörpült mellette az ugyanakkor lefolyt Réti-féle kiszagpartéi gyűlés. Voltak, akiknek ez nem tettset és okot kerestek a magyarpárti vezetők elleni eljárás megindítására.

A kisántant államok konferenciája mint már jelentettük — szeptember 1-én kezdődik meg Pozsonyban. A háromnapos konferenciával egyidejűleg a kisántant államok újságírói is értekezletet tartanak.

Amerikai kommunisták tüntetése Németország ellen. Newyorkból tegnap indult a Bremen nevű német luxushajó. Ellindulása előtt a rakparton egy ötven tagból álló kommunista csoport tüntetést kísérelt meg a hajó ellen. A rendőrség a tüntetőket szétzavarta, közülük többieket letartóztattak.

Anyakönyvi hírek. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Serban Cornel, Serban Ladislau, Cechazan Ecaterina, Galambos István, Novac Joana, Czuk Lajos József, Weinberger Izrael, Onescu Radu, Csebzán Gabriella, Toll Mária, Jochstrasser István János József. Meghaltak: Reich Franciska 76, Schweizer János 70, Bernát Pál 61, Zarin Julianna 54, Draghia Eszter 50, Kalenbach János 22, Adam Mária 47 és Wohlstein, született Mailänder Lujza 49 éves korában. Házaságok kötöttek: Angerbauer Roland dr. és Krem Paula Viktória, Jiva Terentiu és Nicu Eleana, Péter László és Reiter Ilona Margit Jolán, Sturm Ede és Usca Mária, Schreier Viktor István és Heisler Mária, Ghilezan Moise és Nagy Ida, Klekner Fülöp és Bastinger Anna Mária, Selegian Iosif és Bonnhoffer Anna, Sajó Ödön János és Hamarits Etelka, Kremer Antal és Kiss Ilona, Huchler István és Fülöp Terézia Mária, Damjanov Dragutin és Suciu Elisabeta, Grigorie Vasile és Nedelcu Elena, Damschütz András és Henz Mária, Beches Florea és Mocan Mileșia, Sumics Márkus és Hedrich Flóra Erzsébet, Neszpál János és Siklodi Anna.

— Hétfőn számfejtik a nyugdíjnyelveket.

A helybéli pénzügyigazgatóság nyugdíjostálya holnap, hétfőn kezdi meg az augusztusi nyugdíjak számfejtését. A nyugdíjnyelvecskék számfejtése a következő sorrendben történik: augusztus 24-én A, B, C kezdőbetűs, augusztus 25-én D, E, F, 26-án G, I, J, 27-én K, L, 28-án M, N, 29-én O, P, R, 31-én S, T, U, V, W, Z kezdőbetűs nyugdíjasok jelentkezhetnek. A számfejtés csak reggel félnyolctól délelőtt tizenegy óráig folyik. Előzőleg a nyugdíjasok az illetékes adóhivatal pecsétjével kötelesek ellátni a nyugdíjnyelvecskét és ezzel kell igazolniuk, hogy nincsenek hátralékban az adófizetéssel.

* **Dr. Kerényi Béla, gyermekorvos (II., Str. 3 August, 33. sz., telefonsz. 1333) hazatért és ismét rendel.**

— **Benyújtották a harmadik listát a városi választásra. A szeptember 25-én végbenő vármegyei választásra tegnap a törvényszéken benyújtották a harmadik jelölő listát. Ez a lista a Cuza és Goga vezetése alatt álló keresztény nemzeti párt és vezetője Bogdan Antal dr. volt prefektus.**

— **Éhségstrájk a föld alatt. A lengyelországi Maladobrewka szénbányában dolgozó háromszáz bányász strájkba lépett. A bányászok leszálltak a tárnába és azokat megszállták, egyben közölték a bányagazgatósággal, hogy mindaddig lent maradnak a bánya mélyén és éhségstrájkba kezdenek, amíg követeléseiket teljesítik.**

— **Házasságok. Angerbauer Roland dr. városi tanácsnok, a közigazgatási osztály vezetője, tegnap az anyakönyvi hivatalban házasságot kötött özvegy Cuculanné, született Krem Paulával. A házasságkötést Catalina Teodor polgármester végezte, tanúk voltak Loichita Eutim dr. városi tanácsnok és Somogyi Károly gyáros. Az egyházi esküvő ma délben egy óra körül megy végbe a II. kerületi római katolikus plébániatemplomban. — Sajó Ödön elektrotechnikus, Sajó János nyugalmazott postafőtisztviselő fia, házasságot kötött Hamarits Etelka magántisztviselővel. A házasság egyházi megáldása ma este hét óra körül történik a IV. kerületi plébániatemplomban.**

— **A gyakran visszatérő fejfájás és szédülés sok esetben megszűnik, ha a beteg napközti reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Orvosok ajánlják.**

— **Generális megértő felhívása. A városunkban megtartott országos-kiképző tanfolyan véget ért. A záróünnepélyen megjelent Manolescu tábornok is, aki beszédet intézett a tanítókhöz és felszólította őket, hogy a béke szellemében neveljék az ifjúságot és tanítsák meg őket az itt élő népek megbecsülésére.**

— **Repülőgépek harca japán kommunisták ellen. A mandzsuriai Mungung városban egy ezer főnyi kommunista banda megtámadta a lakosságot. Harminckét japán katona és polgári személy meghalt, negyvenhárom megsérült. Erre japán repülőgépek jelentek meg a város felett, amelyet bombáztak. A kommunisták közül sokan halva maradtak a helyszínen, a többiek elmenekültek. A városban a japán repülő rommá lőtték.**

— **Éhenhalt csecsemő. Tegnap délelőtt a főpályaudvar harmadik osztályú várótermében nagy riadalmat keltett, hogy Kallenbach Mária bessenarbiai illetőségű sváb asszony négy hetes fiacskája anyjának karjái között meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermek halálát általános gyengeség okozta. Kallenbach Mária a tavasszal jött a Bánságba munkát keresni és az egyik közeli faluban dolgozott. Keresete kevés volt és alig volt elég a maga és öt gyermekének táplálására. A faluból bejött a városba, azonban itt sem tudott elhelyezkedni és a család napok óta a pályaudvaron tányázott. A négy hetes kisfiút a szegény asszony nem tudta kellően táplálni és ez okozta a gyermek halálát.**

Első konfekciógyár

Cehoslovaca R.T.

Timișoara I., Str. Alba Iulia 3. sz. a.

fiókküzetlet létesített

ahol férfi-, női és gyermekruhák kaphatók a bucareștii központ árai mellett. (Csak kicsinybeni eladás.)

— **A református nőszövetség szeretetvendégsége. A református egyház széleskörű akciót indított tervbe vett temploma felépítésére. E magaslatos cél érdekében a helybéli református nőszövetség társas vascsorával egybekötött multság megrendezését határozta el, melynek tiszta jövedelmét a református templomalapra fordítja. A mulatságot a lelkes asszonyok vasárnap, ma este 7 órakor rendezik meg az erzsébetvárosi Odobescu és Romulus-utcai Földessy-féle vendéglőben, hol pompás hurka, kolbász, malacpecsenye, jó borok, elsőrendű zene, kellemes kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére. Beléptidij nincs, csak a vascsorajegy megváltása kötelező. A nagysikerűnek ígérkező mulatságot széleskörű nagy érdeklődés előzi meg.**

— **A nyaraló angol király. Edward angol király Korfuból Zante szigetére utazik. Onnan néhány nap múlva Korinthusba, majd pedig Athénba is ellátogat.**

— **Arabok harca angol katonákkal. Jeruzsálemről jelentik, hogy egy angol katonai csapat Herdera közelében egy arab telepen házkutatásokat tartott. Egy felfegyverkezett arab banda szembeszállt a katonákkal és formális ütközetet vívott. Az arabok közül tizen estek, a többiek elmenekültek. A csütörtöki és pénteki harcokban összesen negyvenkét arab vesztette életét.**

— **Sulyos csapás érte Wohlstein Lipót porcellánkereskedőt. Felesége, született Mailänder Lujza I. kerületi Turin-utca 1 szám alatti lakásán meghalt. Wohlsteinné a múlt esztendő októberében betegedett meg és a legmondosabb ápolás sem tudta életét megmenteni. Wohlstein Lipótné élénk tevékenységet fejtett ki a zsidó nőegyletben és a társadalmi életben. Halálát férjén kívül anyja, fivére és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése ma délelőtt tizenegy óra körül megy végbe a zsidó temető halottas házából.**

— **A müncheni sakkolimpiász hatodik és hetedik fordulóját is lebonyolították. A hatodik forduló eredményei a következők: Magyarország—Románia 5.5:2.5, Csehszlovákia—Finnország 6:2, Svájc—Brazília 4:4, Lengyelország—Esztorozság 4.5:3.5, Németország—Norvégia 6.5:1.5, Lettország—Bulgária 6.5:0.5, Izland—Svédország 2:6, Jugoszlávia—Litvánia 4.5:3.5, Dánia—Franciaország 5.5:1.5, Ausztria—Hollandia 5.5:2.5. A hetedik forduló eredményei: Magyarország—Csehszlovákia 5.5:2.5, Ausztria—Franciaország 6.5:1.5, Jugoszlávia—Dánia 5.5:2.5, Svédország—Litvánia 4:4, Izland—Bulgária 5:3, Lettország—Norvégia 6.5:1.5, Németország—Esztorozság 5.5:1.5, Lengyelország—Brazília 6.5:1.5, Finnország—Svájc 5.5:1.5, Románia—Olaszország 4:4. A hetedik forduló után a csapatversenyek állása a következő: Lengyelország 40 pont, Németország 39.5 pont, Jugoszlávia 38, Csehszlovákia 36, Lettország 34.5, Magyarország 34, Ausztria 32.5, Svédország 29, Esztorozság 28.5, Románia 28, Dánia 28.**

— **Jugoszlávai zarándokok Radnán. Augusztus 31-én a jugoszláv katolikusok újabb csoportja indul Radna felé. A zarándoklaton tizenhat személy vesz részt. A zarándokokat Endresz Jakab verseci esperesplébános vezeti, aki városunkból került Versecre és csak nem régebben gyógyult fel súlyos betegségéből.**

Legújabb sport

AZ ADMIRA LEHENGERELETTÉ A JUVENTUST

A fővárosban tegnap játszotta le a bécsi Admira első mérkőzését a Juventus ellen. A fővárosi csapat nem volt komoly ellenfele a bécsi együttesnek, amely 9:1 (3:1) arányban tetszés szerint győzött.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. M. Buzias. Ternáji Lajos volt ujaradi gyógyszerész, aki a háború előtti olimpiáson céllövő pisztolybajnokságot szerzett, igen jól ismertük. Eredetileg nem foglalkozott sohasem sporttal, tehetsége véletlen lett nyilvánvalóvá. Egy súlyos betegség után, már mint üdülő, arról panaszkodott orvosának, hogy nem tudja unalmában mitévő lenni. Itt van a hosszu nagy kertjük, löjjen célba, — vetette oda a doktor. Ő így is cselekedett. Vett egy pisztolyt és nap után célba lőtt, majd megkedvelte ezt a foglalkozást, beiratkozott az aradi céllövő egyesületbe is, hol különösen az ugynevezett mélylövésben megdöbbentő középtálatáival a legelső pisztolylövő lett. Csakhamar egész Magyarországon a céllövészeti versenyeken leartatta az első díjakat és kezdett külföldre járni, ahol hasonló sikereket koronázták lövéseit. Az ujaradi szülői ház egy szobájában voltak felhalmozva muzeális gazdagságban ezek a trofeumok. Ez a Ternáji Lajos sportélettörténete, ami tulajdonképpen egy súlyos betegség következményeképp lett a világ egyik legjobb pisztolylövője.

MOZI

MOZIK MÜSORA:

Vasárnap, augusztus 23, hétfő augusztus 24.

Apolló-mozi: A kozák és a csalóány.

Capitol-mozi: Az asszonyok bálványa.

Timișoara II., Timocului-u. 2, Rovács-patika mellett

Állandó nagy raktár elsőrendű kivitelű fehér zománczott és fekete tűzhelyekben leszállított árak mellett JUNGINGER

Sport

A mai futballprogram

Városunkban ma, vasárnap, számos barátságos mérkőzést bonyolítanak le. A Rapid-pályán délután félháromkor a Fortuna csapata játszik a CAT tartalékcsoportjával, négy órákor pedig a Rapid a Patria ellen veszi fel a küzdelmet. A harmadik mérkőzés háromnegyedhatkor kezdődik, amikor az Ilsa és a CAT csapatai találkoznak. Az Electrica-pályán délután három órákor az Electrica-Vulturii ifjúsági kupadöntő mérkőzésre kerül a sor, míg félöt órai kezdettel a munkáscsapat játszik az Electrica együttesével. Ezenkívül a CFR-pályán délután félöt órákor CFR-Galvani, az Unirea-pályán félhatkor Intelegerea-Venus, a Vulturii-pályán pedig hat órákor Vulturii-SFAPT meccs lesz.

Tokió után Japánban lesz az olimpiász

Bécsi lapok jelentése szerint Ausztria pályáznia fog az 1944. évi olimpiász megrendezésére. A nemzetközi olimpiai bizottság tagjai körében Ausztria pályázatát jó szemmel tekintik és így bizonyossá veszik, hogy Bécs esélyes pályázó lesz, mert az osztrák főváros központi fekvésénél fogva alkalmasnak látszik Európa és a többi világrész népeit a nagy sportesetára egybegyűjteni.

Két megváltoztatott futballszabály

Az International Board határozata szerint két futballszabály megváltozott. Így a kapurugásnál a labdafeladás megszűnt. Ezentul a labdát közvetlenül a kapu előtről kell a mezőnybe továbbítani. Ha a kapurugást végző játékoson kívül bárki más a tizenhatoson belül érinti a labdát, a kapurugás megismétlődik. A kapus továbbra is a tizenhatosig mehet a labdával. Ezzel az intézkedéssel megszünt a visszatérő időhuzás. A második módosítás szerint sérült játékosnak a pályára való visszatérése, vagy elkésett játékos beállítása ugyi történik, hogy a játékosnak az akció végéig be kell várnia. Ha azonban ezt elmulasztja, akkor a játékvezető labdaejtéssel indítja el újra a játékot. Tehát nem egyszerű szabadrugást ítélt. Természetesen, az az illető játékos az akcióba beleavatkozik, vagy szabálytalanságot követ el, a büntetés most is kijár.

— Főfájás, rosszullét, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelként 1/2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendszerben tartjuk. Orvosok ajánlják.

Bánáti Szanatórium
Timișoara III., Strada Odobescu 3
a IV. ker. zárdakerttel szemben
Telefon 23-45

Mindennemű betegeket felvesz, kivéve fertőző betegségeket
Rövidhullámkezelések
Árak: IV. osztály 80, III. o. 120, II. o. 200, I. o. 280 lei

Fotó-amatőrök!
Rolleifilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner
Lei 35.—
beérkezett

Káldor Fotószaküzlet
I., Piața I. C. Brătianu 3

Hogyan leveleztek és miként utaztak az emberek a Bánságban a Bach-korszak alatt

A timisoarai polgár nyolevanöt esztendővel azelőtt is izgult a posta miatt éppen úgy, mint ma. Akkor még nem gyorsvonat és repülőgép továbbította a postát, igaz viszont, hogy az emberek kevesebbet is leveleztek, mint ma. Az ipar és a kereskedelem sem volt olyan fejlett és kiterjedt levelezésű. A postát lovak által vont postakocsik szállították és ezeknek pontosan voltak meghatározott járataik. Timisoarán akkor is volt postaigazgatóság, ahol meg lehetett tudni, hogy melyik irányba mikor indul a posta. Városunkból 1851-ben a következő postajáratok indultak: Recca—Lugoj—Sibiu, Lugoj—Caransebes—Mehadia—Orsova, Lipova—Arad—Oradea—Debreceen—Cluj, Szeged—Pest—Buda—Bécs, Nagybecskerek—Pétervárad, Szabadka—Zombor—Eszék—Baja—Pécs, Pecicunou—Módos—Szárca—Nagybecskerek, Oravita—Fehértemplom—Sasca—Dognacea. Ezek a postajáratok naponta indultak és az ellenkező irányokból ugyancsak naponta érkeztek.

A levelek díja egy lat sulyig tiz mérföldnyi távolságig 3, husz mérföldig 6, ezentul 9 krajcár volt. A posta a nehezebb levelekért már akkor is magasabb díjat szedett. Így például egy tizenhat lat sulyú levél díja tiz mérföldig 48 krajcár volt, husz mérföldig 1 forint 36 krajcár és husz mérföldtől 2 forint 24 krajcár. A levelek díjainak lerovása

Román-magyar gazdasági tárgyalások. Holnap, hétfőn Bucurestibe érkezik az a magyar bizottság, amely a fizetési egyezmény alkalmazására elé tornyosuló akadályok elhárítására és a Magyarországra felé irányuló romániai faexport megindulása érdekében folytat tárgyalásokat illetékes román körökkel.

— **Valóban örültek háza.** Chisinauban Vox Josefin nyugdíjasnő az ügyészségen feljelentést tett, hogy huszonhét esztendő leányát, aki több héten keresztül az elmebetegintézetben állott kezelés alatt, ott borzalmasan megkínálták. Az ápolók a szerencsétlen beteget ütöttek-verték, aminek következtében egyik kezének ujjai megbénultak. Ezenkívül visszaéltek védtelen helyzetével és erőszakoskodtak vele. Ugyanezt tették a tébolyda más női betegeivel is.

— **Leesett a szekérről.** Boia Zsiva dinasi gazdálkodó szekerével tegnap reggel városunkba igyekezett. Freidorf községben azonban a kocsis elé fogott lovak megriadtak és elragadták a szekeret. A vad rohanásban az idős gazdálkodó leesett a kocsiról és súlyos belső sérüléseket, valamint zúzódásokat szenvedett. A mentők beszállították a kórházba.

***Hegedükurzusomat** szeptember 1-én kezdem meg kezdők, haladók és akadémiára készülnők részére, a mai viszonyoknak megfelelő mérsékelt óradíjak mellett és a legmodernebb tanítási módszer szerint. Prof. Suciú, Timisoara, I., Str. Milano 12. Jelentkezések: naponta 2—5 között.

— **Kiesett a repülőgépből.** A Scipio nevű angol hidrolán a Földközi tengeren kényszerleszállást végzett. Egy utas meghalt, egy másik eltűnt. Valószínűleg kiesett a gépből és a tengerbe fulladt. A többi utast és a repülőgép személyzetét megmentették.

már akkor levélbélyeg formájában történt. A levélbélyeget a posta árusította és annak hamisítását éppen úgy büntették, mint a pénzhamisítást. A posta hirdménye figyelmeztette a közönséget arra is, hogy ajánlott levelet másfél, közönséges levelet legalább egy órával előbb kell feladni a postajáratok indulása előtt.

A postajáratok indulását és érkezését a postahivatalban kiakasztott tábla mutatta. Az érkezett levelek kézbesítéséről Timisoarán 1851-ben három levélhordó gondoskodott: Schadetzky József, Kauterer Antal és Mayer György. A postakocsi azonban akkoriban nemcsak levelet továbbított, hanem azon utazhattak azok a haladók is, akiknek nem volt saját hintója, vagy akik nem akartak az országuton gyalog bandukolni. Vonat akkoriban ezen a vidéken még nem közlekedett.

Végül lássuk, kik intézték akkoriban Timisoarán az egész Bánság postaügyeit? Postaigazgató volt Jägerbauer Fülöp Károly, helyettese Hradetzky Károly, postabiztos Petrovich Tivadar, ellenőr Georgievich György, ellenőrző tisztviselő Neumann József, hivatalnok Friedrich Ödön, segédtisztek Svoboda Mihály és Hain Ferenc, gyakornok Schiller Ignác, postamester Reck Ferenc, szolgák Ende János és Motlich János.

— **Volt bolgár miniszterelnök Romániában.** Musanoff volt bolgár miniszterelnök Várnából tegnap Bazargicba érkezett és rövid tartózkodás után folytatta utját Constanta felé. A bolgár politikus néhány napot a román kikötővárosban tölt és azután megtekinti a Fekete tenger partvidékén levő furdőhelyeket.

— **Éhségstrájkok az egyetemi tanári fogházban.** Constantinescu-Iasi egyetemi tanár, akit a hadbíróóság antifascista magatartása miatt két és fél évi börtönrre ítélt, a chisinaui fogházban éhségstrájkba kezdett. Az elítélt egyetemi tanár azt kívánja, hogy szabadlábon védekezhessen a szeptember 2-ra kitűzött felebbviteli tárgyaláson. Kijelentette, hogy mindaddig nem vesz táplálékot magához, amíg szabadlábra helyezik.

BUTOR
elsőrendű kivitelben kapható a
Cooperativa
Construcția și Mobila Modernă
nál, Timișoara IV., Bulevard Berthelot 14
Telefon 5-75
ezelőtt ECKER
Ugyanott rendelhetők esslingeni
redőnyök és épületasztalos-munkák

— **Felfüggesztették az Uj Magyar Szó megjelenését.** Az Oradean megjelent Uj Magyar Szó című napilap megjelenését a cenzurahivatal rendelkezéseinek megszegése miatt szeptember elsejéig felfüggesztették.

— **Hlinka súlyos beteg.** Prágából jelentik, hogy Hlinka András, az ismert tót politikus és rózsahegy katolikus plébános, mise közben hirtelen rosszul lett úgy, hogy haza kellett szállítani. Magas korára való tekintettel, környezete aggodik miatta.

„PETROSANI S. A. R.”
Vezérképviselő: Cornel Cnghiț
Timișoara IV., Strada Mircea Voda
Telefon 18

Ipari szén Kovácsszén
Darabos szén
Semikokszt Briket
AUTOCALOR
automatikus készülék
központi tütések részére szeneink
gazdaságos felhasználására.

Színház

Ma két operettelőadást tart a Nyári Színház. Vasárnap délután fél hat órai kezdettel Mikor a kislányból nagylány lesz. Békeffy—Lajthay romantikus operettje, van műsoron, nagyon olcsó délutáni helyárakkal. A darabban az egész társulat fellép. Vasárnap este 9 órákor, egy izé véric magyar operett, Erdélyi Mihály hí Alvinci huszárok-ja kerül színpadra Kiss Elemér felleptével. Az Alvinci huszárok főszerepeiben Lantos Ila, Dálnoky Iduș, R. Tóth Ica, Badóczy, Kovács, Kozz Kiss, Fodor és Solthy lépnek fel.

A Bácskay-társulat jövő hetének szociális. Szorgalmasan dolgozik a Bácskay-társulat. Reggel 9 órától este 8 óráig próbálnak. Zozma rendező és Molnár karnagy fáradságot nem ismerő odaadással igyekeznek Bácskay-társulat munkarendjének zavartalanítását biztosítani és innen van az, hogy este 8-estére zsufolt nézőtér előtt játszan a színészek, mert jó és élvezetes, gördülkeny előadást kap a közönség. A színház heti munkarendjének két kimagasló eseménye van, Hunyadi Sándor nagysikerű színművének, a Feketeszáru cseresnyének felújítása, a Vadvirág operett beállítása, Magnás Miska frissítése és Dömjén Miklós Dajka című újdonságának betanulása. Az utóbbinál, városunkban tartozkodó szerző is segítőkzik, akinek a Dajkán kívül még egy kacatató bőhozatára is készült a Bácskay-társulat.

Hétfőn este 20 és 10 leies helyárakkal. Anyaszív! Gordan és Gellért híres, zsidótágyu zenés színművének az Anyaszínek, hétfőn este minden körülmények közöz meglesz a bemutatója. Az Anyaszív főszerepeit a társulat legjobbjai játsszák. Réty Margit mint vendég szintén fellép a hétfő esti Anyaszív előadásán. A hétfő esti Anyaszív 20 és 10 leies helyárakkal kerül bemutatásra.

A Nyári Színház műsora:
(Kedvezőtlen idő esetén előadások a teremben)

Vasárnap délután fél 6 órákor: Mikor kislányból nagylány lesz. Kacagató vígjopertt. 20 és 10 leies helyárakkal.

Vasárnap este 9 órákor: Az alvinci huszárok. Erdélyi Mihály híres operettje. Rendéárak. Kiss Elemér fellépte.

Hétfőn este 9 órákor: Az anyaszív. Zsidótágyu zenés színmű. Premier, 20 és 10 leies helyárakkal.

Kedden este 9 órákor: Mese a Grand Hotelben. Szenzációs operettújdonság.

Előkészületben: Dajka. Csoda a hegyelközött. Tabáni orgonák. Ki a mamája?

Igy néz ki „PRIMERO” Brilliant Extra Primissima eredeti csomagolásban

Óva intünk becsusztatott silányabb minőségű készítményektől és utánzatoktól! Aki egyszer Primero-t kisérelt meg, mindig csak Primero-t fog használni.

Közgazdaság

Világszerte perek indulnak meg német jegybank ellen háborúelőtti márkák beváltása miatt

A világ minden országában igen sokan vannak, akik háború előtti német birodalmi márkabankjegyekkel rendelkeznek. E bankjegyek beváltása miatt mindenfelé perek indulnak meg most a német birodalmi bank ellen. Milánóban egy iga nevű olasz állampolgár a feleség és több társa nevében 285 millió márkát követel a német birodalmi banktól. A kereset, amelyet Foa híres ügyvéd nyújtott be, arra támaszkodik, hogy a háború előtti német márkabankjegyek aranyra szóló utalványok voltak, amelyeket a bank köteles a beváltásért aranyban kifizetni. Ezzel szemben a német birodalmi bank jogi képviselője azt vitatja, hogy a háború kitörésekor az aranyra szóló beváltási kötelezettséget törvényileg felfüggesztették. Erre azonban Foa ügyvéd vi-

szonválasza az, hogy a háború előtti márkabankjegyek tulajdonosaira a német törvény nem vonatkozik és nem kötelesek a leértékelésből származó kárt viselni. A per tárgyalását október 18-ra tűzték ki. Amszterdamban Van der Grinde ügyvéd Salzmann Brunó bankár képviselőjében kilenc millió aranymárka megtérítése ügyében nyújtott be keresetet a törvényszékhez. Prágában a háború előtti német márkabankjegyek tulajdonosai egyesületet alakítottak, amely Mandics József dr. kiváló nemzetközi jogászt bízta meg a per vitelével. Romániában is igen sokan élnek, akiknek háború előtti német márkabankjegyeik vannak. Ezek bizonyára érdeklődéssel figyelik majd ezeket a pereket.

csak ideiglenes megoldás, mert rövidesen megindulnak a tárgyalások új fizetési és kereskedelmi egyezmény megkötésére.

Esik a buza ára. A bányási gabonapiacra teljesen ellanyhult az iránzat és a buza ára fokozatosan lemorzsolódik. Ennek oka abban rejlik, hogy a helybeli vasutigazgatóság nem bocsát megfelelő számú vagon a gabonakereskedők részére. Constanta kikötője túl van zsufolva áruval. A hetvennyolc kilós buza ára 400 leiről 395 leire esett, míg a nyolcvan kilós buza, amely tegnapelőtt még 405 lei volt, szombaton 400 leire csökkent. A többi piaci árak a következők: tengeri 300, zab 260, takarmányárpa 280, korpa 260, sörárpa 310 kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 750, nagymalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 770 lei száz kilónként.

Jugoszlávia csak devizáért exportál búzát és kukoricát. A jugoszláv pénzügyminiszter rendelete értelmében Jugoszlávia területéről búzát és kukoricát külföldre kizárólag devizákért lehet szállítani. A rendelet meg akarja akadályozni azt, hogy a jugoszláv terményeket olyan államok vásárolják össze, amelyekkel Jugoszlávia kliringforgalmat tart fenn és aztán a folyószámlára vett búzát és kukoricát továbbadják devizákért.

A cukorgyártás nemzetközi szabályozása. A cukorgyártás és értékesítés nemzetközi viszonyait az 1931-ben létrejött ugynevezett Chadburne-egyezmény rendezte, amely azonban már két év előtt megszűnt. Az egyezmény hiánya különösen a cukorexport terén erősen éreztető és ezért az érdekeltek körök már a múlt év végén megalakították a nemzetközi cukorbizottságot. Ez a bizottság igyekszik most rendezni a nemzetközi cukorkérdést. Londonban most folyik a cukorkonferencia, amelyen a romániai cukorgyárak megbízottjai is részt vesznek. A konferencia

Pucher cserépkályhák

ZSOLNAY
Fayence-csempék

Carrariti-
padlólapok

Olesó!

Legjobb minőség
Timișoara IV / Telefon 7-87

előkészíti a nemzetközi cukorkongresszust, amelyet még ebben az esztendőben akarnak megtartani.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Románia sertéskivitele Csehszlová-riába. Románia ez év első felében 52.634 sertést szállított Csehszlovákiába, azaz 2121 métermázsát.
Melik az olaszországi behozatali kon-tingent. Az import kontingentálási hirtel azzal a tervvel foglalkozik, hogy az olaszországi áruk behozatalának mennyiségét a kétszeresére emeli, hogy ezzel megkönnyítse a román exportó-riák járó, de zárolt lírák likvidálását. Reméljük, hogy az importmennyiség növelését esetenként fogják engedé-lyezni.

Uj román-lengyel kereskedelmi egyez-ményről tárgyalnak. Visoianu Con-stantin, varsói román követ a fővárosba érkezett és hosszasan tanácskozott Costinescu kereskedelmi és ipar-ügyi miniszterrel. A tanácskozás alkalmával elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek a felmondott román-lengyel kereskedelmi egyezmény meghosszabbí- tására. A két kormány közötti jegyzék- váltásnak máris van eredménye, amennyi- ben szeptember 15-ig továbbra is ér- vényes a szerződés és a lengyel-román hivatal is tovább működik. Ez azonban

Yacht-tea a Britániában

Regény

Írta: S. KOVÁCS FERENC

15

A hat rendőr most összefogózik és kiűri a helyi-
köt.

VIII.

Az osztályokban ezen az estén óriási izgalom uralkodik. A tisztviselőket nem zték ki az udvarban elhelyezett villanyórára, nem tették le a tollat, nem siettek zaza, várták a fejleményeket. A vezér szobája előtt az igazgatók álldogálnak. A váltóosztályban idegen munkások főtisztviselői vizsgálják a könyveket és hitel-veleket. A tisztviselők szótlannal állnak egymás mellett. Nem dolgoznak, de nem is beszélgetnek.

Az ellenőrzésben is néma halotti csend van. Szerencsi Dani a torkában érzi dobogni a szívét, beszélni szeretne... El szeretné mondani itt a kollegáknak... Bocsánatot szeretne kérni tőlük... De ő igazán nem lehet róla... A Málcsi néni, persze, hogy a Málcsi néni az oka mindennek... De nem szól, egy hang sem hagyja el a torkát. Csak ül és némán maga elé mered. Zsigfi Pista jön most be és Péterffy néhez megy, hozzájárul és halkán a fülébe sug valamit. Csodálkozik, zemek néznek rá, aztán feláll és a szekrényben láza-
zan kutat valamit. Szattler Gábor és Gattmann Iby sak tágrameredt szemekkel bámulnak rá, egymásra zének és elkapják egymásról a tekintetüket. Gáspár, vezér altisztje lép be az ellenőrzésbe.

— Szerencsi Dániel ur, tessék a vezérigazgató ur-
oz menni.

Dani feláll, tétován körülnéz, szemei a kollegáktól
árja a választ.

— Miért hívat a vezér? — kérdi a tekintete, de
választ a kérdésre senkitől sem kap. Csak nem? Megy

végig a folyosón, le a lépcsőn, szorosan az altiszt nyo-
mában.

— Baj van, — mondja az vésztjósón Dani felé —
a vezér megtudta, hogy ön...

Dani elsápad. Forog vele a világ. Szemei előtt
furesca körök örvénye képződik... A lavina, — gon-
dolja — amelyet ő a Málcsi néni segítségével elindí-
tott, egyenesen őt sodorja el. Igen, igen, ezt előre tud-
hatta volna, de mindegy, a fő, hogy a Málcsi néni
pénze... És mi történhet? Mit akarhat a vezér? Leg-
feljebb... legfeljebb... Odaértek a vezér szobájának
ajtájához. Az igazgatók egész sorfala nyílik ketté és
köztük lép Dani a szobába. Utána puhán becsukódik a
vezérigazgatói szoba párnázott ajtaja.

Félóra múlva kijön Szerencsi Dániel, most már
azonnali hatállyal elbocsátott tisztviselő az ajtón, még
egyszer utóljára felmegy az ellenőrzésbe, felveszi a
kabátját és szó nélkül kimegy az ajtón. Rövid idő
múlva Péterffyné az asztalra csap.

— Megvan, hol a Dani? — kérdi izgatottan.

— Elment, — jön a válasz, de Péterffyné ezt már
nem is hallja, mert rohan, eszeveszetteen fut végig a
folyosón, le a lépcsőházba, ugyanazon az uton, ame-
lyen Szerencsi Dani olyan kétségbeesetten letörve
hagyta el a hivatalt. A haja leng a szélben, amelyet
maga kavart az utjában, fut végig a második emeleti
folyosón, félrelöki az altisztet, felrántja a párnázott
ajtót és egy pillanat múlva ott áll a vezér előtt.

MÁSODIK RÉSZ

I.

A Tatra-utcai ház ötödik emeleti garzonlakása
ebben a pillanatban ugy néz ki, mint egy csatatér az
ütközet után. Pedig az ütközet még áll. A férj és neje
estélyre készülnek.

A frissen vasalt szmoking a fotój támlájára van
akasztva, a nadrág óvatosan keresztbe rá. Az asszony
a toalettükör előtt ül és a szempilláit preparálja. Má-

sik kezével idegesen kopog, zongorázik, mert a szem-
pilla még mindig nem akar kunkorodni. A szoba a leg-
különbözőbb öltözködési cikkekkel van telezörva. A
cipő, amelyet a férfi hivatalból hazajövet levett, ott
hever az egyik székek előtt sárosan, — garzon lakás ez,
itt minden egy szobában játszódik le — a kalap a
recamién, a levetett öltöny egy másik diványon. A
kabát ujjá félig behuzva, a nadrág csak úgy odadobva.
S mindez azért van, mert ma különös napot élt át a
bankban és a szokottnál két órával később jött haza.

Na igen, hát ezt nem is tudja megérteni az, aki
nem volt ott. Mert a postásszág, az altisztek ellenőrzése
nem kifogás, az pontosan egy órát vesz igénybe, de
az a sok minden, az a kétségbeesett iram, amely a
Földbankban ma urrá lett. Egyszóval, az egyórai ké-
sésből, amely bele volt kalkulálva a készülődési időbe,
két óra lett és most nem is tudja, hogy az események
után érdemes-e egyáltalán elmenni a Yacht-teára.

A vezérék itt laknak alattuk a negyediken. Az
asszony, aki a vezér lányának a barátja, egy be-
szélte meg, hogy kilencre jönnek értük. De vajjon
lesz-e kedve a vezérnek a mai történetek után a Yacht-
teára menni? Mindegy, mindegy, most már a fürdő-
szoba tükre előtt áll és készül beretválni.

— Fiaccám, legyen olyan jó nekem azt a csipeszt
ideadni, — hangzik a szobából.

— Igen, — jön a válasz, de azért nyugodtan to-
vább forgatja a pamacsot az arcán.

— Én nem is értem, azt mondja, hogy igen és még
mindig nem hozza...

Leteszi a pamacsot, keres... Az óra ketyeg, a
mutató kuszik előre. Már nyolc óra felé megy az idő.
Egy pillantás az órára... tovább keres... csipesz,
csipesz... sorba végignézi azokat a helyeket, ahol a
csipeszt megtalálni véli, de a csipesz nincs sehol. Veszi
a pamacsot és tovább szappanoz nyugodtan.

(Folyt. köv.)

Rádió

Vasárnap, augusztus 23. Bucuresti. Reggel 7.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. 11: Istentisztelet és szentbeszéd közvetítése. 1.30: Déli hangverseny közvetítése. Este 7.15: Szórakoztató-és tánczene. 8: Felolvasás. 8.20: A szórakoztató-és tánczene folytatása. 8.55: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 10: A hivatalnokok énekharang hangversenye. 10.40: Sportközlemények. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. Utána hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 10.30: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 1.30: Zenekari hangverseny. 2.45: Rádiókrónika. 3: Hanglemezek. 4: Gazdasági előadás. 4.50: Cigányzene. 5.30: Előadás. 6: Magyar-dalok. 6.30: Előadás. 7: Hegedűhangverseny. 7.30: Csevegés. 8: Rádiószalonzenekar. 9: Vidám-est. 10.35: Hírek és sportközlemények. 11.5: Cigányzene. 12: Jazz. 1.5: Hírek. **Budapest II.** Délben 12: Bandholz tábournak szobrának leleplezése. Közvetítés. 4: Beszélgetés a pályadíjnyertesként Budapesten tartózkodó fiatal amerikai születésű magyarokkal. 6.15: Tánczene. 7.25: Felolvasás. 8.30: Történelmi elbeszélés. 9: Gordonkahangverseny. 9.45: Hírek és sportközlemények. Bécs. Este 8.10: Népdalverseny. 11.20: Zongorahangverseny. **Berlin.** Este 9: Rádiózenekar. **Deutschland-**

sender. Este 7.30: Szórakoztató-zene. 11.30: Hangverseny. **Róma.** Este 9.40: Operaelőadás. **Varsó.** Este 10.30: Zenekari hangverseny.

Hétfő, augusztus 24. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Sportközlemények. 1.40: Déli hangverseny közvetítése. Este 7: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 8: Felolvasás. 8.20: Strauss János művei. 9.10: Felolvasás. 9.25: A zenekarátok negyese négyesének kamarazenéje. 9.55: Alkalmi csevegés. 10.5: Stefanescu Gheorghe tenorista énekhangversenye. 10.30: Sportközlemények. 10.45: Zenekari hangverseny közvetítése. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. Utána hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Rendőrzene. 1.30: Hírek. 2.30: Balalajkazene. 3.40: Hírek. 5.15: Felolvasás. 5.45: Hírek. 6: Gordonkahangverseny. 6.40: Előadás. 7.10: Könyvtárzene. 8.15: Előadás. 8.45: Magyar nótáest. 10: Hírek. 10.20: Zenekari hangverseny. 11.40: Tánczene. **Budapest II.** Este 7: Marconay Tibor és Jankovich Ferenc verseiből adnak elő. 9.35: Hanglemezek. 10.50: Hírek. Bécs. Délután 6.40: Dalok. 9.50: Szimfonikus-hangverseny. **Berlin.** Este 10: Tánczene. **Deutschlandsender.** Este 9.10: Filharmónikus-hangverseny. 11.30: Csellóhangverseny. **Milánó.** Este 9.40: Opera.

Băile Lipova (A Bănság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsög strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérmegbetegedéseknel, köszvénynél, máj- és vesebetegedéseknel, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, ideggyengeségnél, neurasténiánál, valamint női betegségeknél gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneară S. A., Lipova

Kedd, augusztus 25. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Sportközlemények. 1.40: Déli hangverseny közvetítése. Este 7: Hanglemezek. 8: Felolvasás. 8.20: Bojanescu Alexandru énekhangversenye. 8.45: Időszerű anyag. 8.50: Hanglemezek. 9.15: Felolvasás. 9.30: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 11.25: Hanglemezek. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. Utána hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Zongorahangver-

seny. 3.40: Hírek. 5.10: Arany Mária előadása. 5.45: Hírek. 6: Rádiószalonzene. 7: Munkásfőlőra. 7.30: Cigányzene. 8: Jancsó Elemér dr. előadása Jósika Mihály báróról. 9.10: A Bob herceg című opera közvetítése. 10.5: Hírek. **Budapest II.** 8.5: Gazdasági előadás. 8.40: Hárfahangverseny. 9.15: Csevegés. 10.5: Hírek. Bécs. 7.30: Liszt: Nyárutó. 8.5: A Così fan tu című opera közvetítése Salzburgból. **Berlin.** Este 9.45: Liszt Ferenc emlékest. **Deutschlandsender.** Este 10: Katonazene. **Milánó.** Este 10: Szimfonikus-hangverseny. **München.** Este 9.40: Opera. **München.** Este 9. Liszt-emlékünnepe.

Apróhirdetések

Ohtatás

Pótvizsgára előkészítés

Uj, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Jachan könyvkereskedés, I, Bánáti Ban. egyesiület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgák, lelkiismeretesen előkészít

vizsgaelőkészítésben nagy gyarkorlattal birodalmi, elsősorban román nyelv és irodalom, franciából, történelemből stb. Cím: I, Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Ertekezni lehet minden délután 4-6 óra között. Eddigi sikere: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Házvezetőnő

nagy gyarkorlattal és jó bizonyítványokkal, ki jól főz és a háztartás egyedüli vezetését vállalja, azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. (4602)

Állást keres

Raktárnok

ve ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Gazeta Restauratorilor și Hotellerilor Véndéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Véndéglőben esetleg csapos, vagy háziügyi teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Bármilyen állást

keres ügyes, megbízható leépített kereskedősegéd. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4528)

Szoptató-dada

ajánlkozok ujszülötthöz. Egészségi állapotáról orvosi bizonyítványt mutat be. Cím a kiadóban.

Bakás

Modern

3 szoba, alkov, fürdőszoba, ujonnan festve és mázolja, emeleten a főútvonalon, jutányosan kiadó, azonnalra, esetleg nov. 1-re. IV. ker., Bulev. Carol 16. (4585)

Három szoba

hall, 4 szoba nagy terrasszal és külön loggiával, szép fekvésű, teljesen modern villalakás, központi fűtéssel, szeptember 15-től kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-1-ig, délután 5-8-ig, III., Str. Gen. Mosoiu 8, Lóvi-villa, földszint. (4550)

Kiadó

november 1-re I., Str. Gh. Lazar 9 (Leszámítoló Bank) teljesen modern 4 és 6 szobás lakás. II., Str. 3 August 9 (Steiner-házban) azonnalra földszintes teljesen modern 4 szobás lakás. Bővebbet a házmestereknél

Lakás

szép egyszobás és kétszobás, fürdőszobával, kiadó. Legszebb helyen, park és virágkertek. III., Piata Crucii 2. (4578)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület elején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jellegére a kiadóba kérem. (4474)

Szép két szobás

fürdőszobás utcai lakás, azonnalra olcsó. kiadó, I., Str. Marasesti 14. A háztulajdonosnál. (4587)

I. kerület,

villanegyedben modern 4-szobás lakás kerti és utcai terraszokkal november 1-re, kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4586)

Családi ház

I. ker., hadbírószákkal szemben, összes melékhelyiségekkel, 3 perc a villamosmegállótól és piactól, olcsón eladó. Piata Solon 2. (4583)

Nagyobb kertgazdaság

nagy lakóházzal és gazdasági épületekkel, bérbe adandó vagy eladó. Bővebbet „Timisoaran” jellegre által. (4594)

A Temesvári Bank épületében modern 3 szobás lakás

kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. házközleléségénél

Modern

2-4-5-szobás lakás kiadó a Papneveldeberpalotában. I., Str. Lonovici 2. (4598)

Adás-vétel

Előszoba

garderobszékreny, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jellegére a kiadóba leadni. (4469)

Mágnest

2 vagy 4 cilinderes, motorhoz veszünk. Industria de Masini, Banatean, Timisoara IV., Str. Pop de Basesti 14. (327)

1 hold

termő fiatal szőlő és formafákból álló nemes gyümölcsös nagyon jutányosan eladó. Schneider, III., Calea Sagului 45. (5-ös villamos.) (495)

Borbély-berendezés

komplett, modern székek, tükrök, fogas, táblák, stb., kettőezeröttszáz leírt eladó. Borsódy, IV., Str. Bolintianu 6, a dohánygyár főbejáratával szemben. (4612)

Megvételre

keresek rövid zongorát. Cimeket ármegvételre a kiadóba kérek leadni. (4605)

Legujabb

magyar könyveket előnyös feltételek mellett Jachan könyvkereskedés. Színház mellett. Telefon 17-85. (4610)

Eladó

magas férfi alakra öltöny, átmeneti kabát egy télikabát. Str. Odobescu 4, ajtó 3. (459)

SIEBOLD butor

jó, szép és olcsó Allandó kiállítás

Timisoara I., Piata Unirii

Különítele

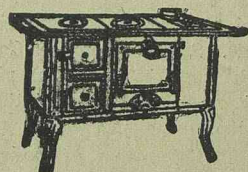
1-2 úiák vagy diáklány

gyermektelen családnál teljes ellátást nyújthat, III., Bulev. Carol 11, virágüzlet. (4605)

A vasuti nyugdíjasok

a tűzifa szállításhoz 60 százalékos vasuti fűtővadij kedvezményben részesülnek. Mint ahogy a kedvezmény csak szeptember 15-ig vehető igénybe, a nyugdíjigylet felhívja a nyugdíjas vasutasokat, hogy tűzifa szükségletüket az egyetben Str. Vacarescu 36, sürgősen jelentsék be. (4610)

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben

A landó raktár zománczott és fekete tűzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ speciális takaréktűzhelyezem Timisoara IV. ker., Bulev. Carol 40.